

Vabariigi Valitsuse korralduse „Üleriigilise leina väljakuulutamise ja Eesti lipu heiskamine leinalipuna“ eelnõu seletuskiri

31. detsembril 2024. a suri president Arnold Rüütel. A. Rüütel oli Eesti Vabariigi president aastatel 2001 kuni 2006. Tema presidentuuri jäi Eesti liitumine Euroopa Liidu ja NATOga. A. Rüütli oli silmapaistev roll ka laulva revolutsiooni ajal ning seega Eesti iseseisvuse taastamisel 1991. aastal.

Vabariigi Presidendi ametihüve seaduse § 12 kohaselt korraldatakse Arnold Rüütli kui endisele Vabariigi Presidendile riigi kulul austusavaldustega matused. Väljakujunenud tava kohaselt väljendatakse lahkunud riigipeale austust üleriigilise leina väljakuulutamise ning leinalippude heiskamisega. Eesti lipu seaduse § 12 sätestab, et üleriigilise leina tähistamiseks heisatakse Eesti lipp leinalipuna.

Koosmõjus Eesti lipu seaduse §-ga 12 ning sama seaduse § 6 lõike 5 alusel kehtestab Vabariigi Valitsus riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustele ning avalik-õiguslikele juriidilistele isikutele kohustuse heisata 11. jaanuaril 2025. a Eesti lipp leinalipuna. Sama seaduse § 7 lõike 2 alusel heisatakse leinalipud hommikul kella 8.00 kuni õhtul 20.00. Leinalipuna on heisatud ka Eesti lipp Pika Hermannini tornis, Vabadussõja võidusamba jalamil, Tartu tähetornis jne. Kuna Eesti lipu seaduse alusel on igatüel vabast heisata Eesti lipp, siis viimase austusavaldusena president Rüütli on leinalippu oodatud heiskama kõik teised.

Eesti lipuga koos heisatud Eesti maakondade, linnade, valdade, asutuste ja seltside lipud heisatakse samuti leinalipuna.

Tava kohaselt ei heisata Eesti lippe leinalipuna piiripunktis. Üleriigilisel leinapäeval asendatakse välisorganisatsioonide lipud Eesti lippudega. Samuti ei heisata leinalipuna Vabariigi Presidendi, Kaitseväe juhataja ega kaitseministri lippu.

Leinalipp heisatakse lipumasti ilma musta lindita nii, et lipu alumine äär asuks masti keskel. Lipuvardega leinalipu heiskamiseks kinnitatakse lipuvarde ülemisse otsa 50 mm laiune must lint (ca 330 mm pikk), mille mõlemad otsad ulatuvad lipu pikkust pidi kuni lipukanga alumise servani.

Korralduse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Riigikantselei sümboolikanõunik Gert Uiboed (e-post gert.uiboed@riigikantselei.ee, tel 693 5683) ja keeleliselt toimetanud Riigikantselei tugitegevuste osakonna keeleteimetaja Piret Grigorjeva (e-post piret.grigorjeva@riigikantselei.ee, tel 693 5507).

Taimar Peterkop
Riigisekretär